

ДЕКЛАРАЦИЈА О
ЗАШТИТИ И ОЧУВАЊУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ



СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

Полазећи од чињенице да је Република Српска највећа побједа српског народа у другој половини XX вијека. Настала је у миру као израз потребе српског народа да се политички самоорганизује ради опстанка на вијековним огњиштима, пред налетом сецесионизма у СР БиХ. Усвајањем нелегалног и нелегитимног Меморандума о суверености БиХ, тадашња хрватско-муслиманска коалиција у Скупштини СР БиХ, поништила је конститутивност српског народа који је био принуђен да брани своју слободу, сувереност, статус конститутивног народа, достојанство и своју будућност.

Српска демократска странка, као једина политичка странка старија од Републике Српске, 24. октобра 1991. године утемељила је Скупштину српског народа у БиХ која је политички је артикулисала потребе српског народа и:

- 9. јануара 1992. године усвојила Декларацију о проглашењу Републике српског народа БиХ која је 12. аугуста 1992. преименована у Републику Српску;
- 28. фебруара 1992. године донијела је свој Устав Република Српска добила је међународно признање Општим оквирним споразумом за мир склопљеним у Дејтону, 21. новембра 1995. године, и потписаним у Паризу 14. децембра 1995. године.

Полазећи од одговорности коју Српска демократска странка данас има као политички творац Републике Српске и њених државотворних институција, те свјесни врло тешке политичке, друштвене и економске кризе у којој се Република Српска и српски народ налазе, Главни одбор Српске демократске странке, на сједници одржаној 10. марта 2025. године у Бијељини, доноси Декларацију о заштити и очувању Републике Српске.



СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

1. Српска демократска странка залаже се за очување институција Републике Српске, потврђених Дејтонским мировним споразумом и њихова стална афирмација представља главни приоритет у политичком дјеловању странке у наредном периоду на свим нивоима.
2. Српска демократска странка залаже се за нормализацију политичке реторике и позива све политичке актере у БиХ да иза себе оставе политику прошлости, продубљивања тензија те да се окренемо дијалогу за будућност, уз међусобно уважавање и поштовање, јер то желе и заслужују сви народи и грађани у Републици Српској и БиХ.
3. Српска демократска странка позива све међународе факторе на непристрасан приступ у БиХ, уз поштовање Дејтонског мировног споразума и међународог права.
4. Српска демократска странка сматра да, у условима дубоке политичке кризе у Републици Српској и БиХ, не треба ићи у процес измјене постојећег Устава Републике Српске, као њеног темеља, јер је за измјене најважнијег правног акта неопходно обезбиједити стабилне друштвене околности уз широк друштвени консензус, као и референдумско изјашњавање грађана.
5. Српска демократска странка сматра да је потребна стварна и суштинска, а не формална и демагошка борба против криминала и корупције. Зато је неопходна деполитизација МУП-а и ослобађање правосуђа од политичких утицаја. Неопходно је хитно отпочињање кривичних процеса за све одговорне, као и одузимање нелегално стечене имовине, и њихово враћање у функцију народа. Све то постићи ће се ефикаснијом примјеном постојећег или доношењем новог Закона о испитивању поријекла имовине и Кривичног законика Републике Српске, као и осталих прописа које је потребно прилагодити.
6. Српска демократска странка оштро се противи све чешћим најавама актуелне власти везаним за одобравање експлоатације ријетких руда на подручју Републике Српске, сматрајући да би у постојећим условима високе стопе корупције и непостојања студије која би негирала негативни утицај на здравље људи, дошло до још већег иселавања људи с простора Републике Српске и да би пољопривредни потенцијал Републике Српске био уништен.
7. Српска демократска странка се у пуном капацитету залаже за очување имовине Републике Српске, поштујући Устав Републике Српске и анексе II, IV и VIII Дејтонског мировног споразума, којима је утврђено да су својински и облигациони односи надлежност ентитета, и тиме је ријешено питање имовине.
Подсјећамо да је налогом супервизора за Брчко дистрикт од 30. априла 2009. године, располагање јавном имовином пренијето на институције Брчко дистрикта.
Наглашавамо да сва имовина која је одлукама ОХР-а под забраном располагања може бити књижена само у складу с Анексом II Дејтонског мировног споразума и по



СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

прописима ентитета, а Српска демократска странка ће свим својим капацитетима – правно и у складу с уставним надлежностима – сачувати имовину Републике Српске и у свом настану бирати партнере који прихватају ове вриједности.

8. Српска демократска странка определијелена је да у времену убрзаног мијењања глобалних околности, све интеграционе процесе и војне савезе у којима ће учествовати Република Српска треба координисати са Републиком Србијом, као потписником Дејтонског мировног споразума. О евентуалном питању интеграција, коначну одлуку могу донијети искључиво грађани Републике Српске на референдуму.

9. Српска демократска странка залаже се за наставак европских интеграција Републике Српске и БиХ, те ће своје политике прилагодити усвајању закона који ће омогућити бржи пут ка Европској унији.

10. Српска демократска странка сматра да просперитет Републике Српске није само економски напредак већ и политичко питање. Природна богатства којима располаже су ресурси који, уз одговорно управљање и располагање, гарантују економски напредак и они морају бити у функцији становништва. Природни ресурси Републике Српске морају бити заштићени од продаје и зато треба донијети Закон о заштити и располагању природним ресурсима Републике Српске и нови Закон о концесијама, оног тренутка када у парламентарној процедури будемо имали капацитет и механизам за њихово доношење.

11. Српска демократска странка залаже се за фискалну децентрализацију, у складу са Европском повељом о локалној самоуправи, чиме би се омогућила праведнија расподела средстава прикупљених у Буџету Републике Српске између општина и градова и Републике Српске повећањем процената прихода који припадају општинама и градовима, у смислу да се локалним заједницама, сразмјерно њиховом учешћу у остварењу прихода, одговарајући проценти тих прихода и врате, уз претходну анализу појединачног положаја и стања у свакој локалној заједници. Посебну пажњу поклонити изразито неразвијеним и нерезвијеним јединицама локалне самоуправе.

12. Српска демократска странка захтјева промјену пореске политике, која подразумијева смањење намета на плате са реформом која ће омогућити смањење намета на плате од 10% у свакој години док се не дође до оптерећења од 40 % на нето плату.

13. Српска демократска странка згрожена је лошим стањем и домаћинским пословањем у јавним предузећима и тражи ревизију њиховог пословања и то посебно: Електропривреде, Шума Српске, Путева Српске, Вода Српске и Аутопутева Српске, као и покретање процеса кажњавања одговорних.

14. Српска демократска странка подсјећа да је Радио-телевизија Републике Српске, као јавни сервис грађана, одавно изашла из законског оквира који је обавезује да буде независан сервис, са објективним и непристрасним информисањем и извјештавањем. Претварање јавног оператера у сервис једне политичке партије је неприхватљиво. Уставно право свих грађана је да на јавном телевизијском сервису не буду



СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

дискриминисани и у информативним емисијама буду довољно заступљени сви актери друштвеног живота. По стварању услова за измјену Закона о Радио-телевизији Републике Српске неопходно је горе наведене принципе уврстити у законске одредбе и строго контролисати њихову примјену.

15. Српска демократска странка залаже се за деполитизацију образовног система, као темеља друштва, и враћање достојанства учитељима, наставницима и професорима на начин да на послу буду поштовани, а да њихов рад буде адекватно вреднован.

16. Српска демократска странка сматра да средства којима располаже Република Српска морају праведније бити распоређена.

- пензионери заслужују достојанственију старост и просјечну пензију која ће бити усклађивана сваких шест мјесеци са просјечном платом;
- сваком борцу се мора осигурати борачки додатак у износу од минимално 5 КМ по мјесецу учешћа у рату, уз усклађивање на годишњем нивоу, те је потребно претходно извршити адекватну ревизију категоризације борачке популације;
- неопходно је урадити ревизију здравственог система и свим грађанима омогућити правовремену здравствену заштиту без листи чекања, а здравственим радницима омогућити достојанствен живот;
- укупна издвајања за пољопривреду требају бити повећана за 30%. Непходна је равномјерна расподјела потстицајних средстава и конкретне мјере заштите домаће пољопривредне производње како би наши пољопривредни произвођачи били конкурентни увозничким лобијима.

ЗАКЉУЧАК:

Српска демократска странка указује на чињеницу да се Република Српска налази у до сада најтежем економско-социјалном положају од њеног настанка, што потврђује стање јавних финансија и јавних предузећа, те с тим у вези покрећемо иницијативу за формирање „Владе у сјени“. За стварање алтернативе актуелној власти неопходно је поред опозиције укључити и чланове академске заједнице Републике Српске, а сваки од горе наведених чланова ће добити детаљну разраду, тачне и прецизне кораке за оздрављење Републике Српске, кроз њено дјеловање. Формирање „Владе у сјени“ је неопходно завршити у року од 30 дана од усвајања ове Декларације.

Бијељина, 10. март 2025. године

Предсједник Главног одбора
Српске демократске странке